

21.10.2025

Pensjonistforbundet og SAKOs innspill til arbeids- og sosialkomiteen i behandlingen av statsbudsjettet for 2026

Vi viser til Prop. 1 S (2025-2026), Programkategori 29.70, kapittel 2670 Alderdom.

Minstepensjon og fattigdom

Minstepensjonen for enslige født i 1953 eller tidligere ligger i dag om lag 40 000 kroner under fattigdomsgrensen (EU60). Tall fra SSB viser at om lag syv av ti enslige minstepensjonister har en samlet inntekt under fattigdomsgrensen. Vårt mål er at ingen pensjonister skal måtte leve av en inntekt under fattigdomsgrensen.

Vi ber om en opptrappingsplan for minstepensjon opp mot fattigdomsgrensen, med en økning på 10 000 kroner fra 1. mai 2026 som første steg. Vi anslår kostnaden til om lag 460 millioner kroner.

Fattigdomsgrensen forventes å stige omtrent i takt med lønnsutviklingen, mens minstepensjon reguleres med gjennomsnittet av lønns- og prisveksten, som normalt ligger lavere. For 2026 er forskjellen anslått til 0,9 prosentpoeng. Uten ekstra tiltak vil dermed gapet til fattigdomsgrensen øke. Det ble i pensjonsforliket enighet om at minstepensjonene på sikt skal reguleres med lønnsveksten, *før uttak*, men vi minner om at det ikke påvirker dagens minstepensjonister som allerede mottar pensjon.

Rundt 10 000 aleneboende minstepensjonister mottar bostøtte. Når minstepensjonen øker, reduseres bostøtten automatisk dersom ikke Stortinget vedtar unntak. Dermed mister disse mye av den økningen de skulle hatt. Vi ber om at bostøtten justeres slik at økninger i minstepensjonen ikke spises opp.

Merknad 1:

Det etableres en plan for at minstepensjon heves over fattigdomsgrensen (EU60), der første steg gjennomføres med en økning på 10 000 kroner fra 1. mai 2026.

Merknad 2:

Bostøtte justeres slik at minstepensjonister ikke får redusert bostøtte ved økt minstepensjon.

En mer sosial inntektsutvikling – behov for kronetillegg

Vi ønsker en sosial profil på inntektsutviklingen for pensjonister. Dagens trygdeoppgjør gir lik prosentvis vekst til alle, uavhengig av inntektsnivå. I lønnsoppgjørene gis det derimot ofte kronetillegg og lavlønnsstillegg for å utjevne forskjeller og løfte dem med lavest inntekt.

For å sikre en mer rettferdig fordeling ber vi Stortinget bevilge kronetillegg til pensjonister med lav og middels pensjon, som et supplement til den prosentvise reguleringen.

I årets frontfagsoppgjør fikk lavlønte et tillegg på 17 550 kroner årlig. Vi mener pensjonister bør få minst to tredeler av dette, altså om lag 11 700 kroner i 2025. Vi mener en tilsvarende modell bør gjelde for 2026, basert på resultatene i neste års inntektsoppgjør.

Vi erkjenner at Stortinget har bred enighet om at pensjoner skal reguleres med gjennomsnittet av lønns- og prisveksten. Vårt forslag om kronetillegg kommer i tillegg, og vil være avgjørende for å styrke den sosiale profilen i trygdeoppgjøret. Slik kan vi hindre at inntektsforskjellene målt i kroner mellom pensjonister med høy og lav pensjon fortsetter å øke år for år.

Merknad 3:

Stortinget ber regjeringen bevilge et kronetillegg til pensjonister med lav inntekt for å motvirke økte forskjeller. Kronetillegget må sikre minst to tredeler av lavlønnstillegget i frontfagsoppgjøret.

Etterlattepensjon og regulering av gjenlevendetillegg

Fra 2024 blir gjenlevendetillegget til etterlatte alderspensjonister født i 1944 eller senere ikke lenger regulert, men stående fast i kroner. Dette vil gradvis svekke enkenes kjøpekraft resten av livet. Pensjonistforbundet er sterkt imot at etterlatte skal få en annenrangs regulering. Vi ber om at gjenlevendetillegget reguleres på linje med øvrig alderspensjon.

Det bør innføres en etterlatteordning i folketrygden for pensjonister i årskullene som ikke har dette i dag – det vil si personer født i 1954 og senere, som helt eller delvis omfattes av de nye opptjeningsreglene for pensjon. En ny ordning for etterlattepensjon til pensjonister kan målrettes dit behovet er størst, og gi en grunnleggende økonomisk sikring når ektefelle eller samboer faller bort. Ordningen kan utformes som et behovsprøvd tillegg til alderspensjonen, der hensikten er å kompensere deler av inntektstapet og ivareta særlig utsatte grupper som risikerer vesentlig redusert levestandard. Selv om det finnes etterlattepensjoner i tjenstepensjonssystemet, er det ikke alle som har slike dekninger. Derfor er det behov for en allmenn ordning gjennom folketrygden.

Merknad 4:

Stortinget ber regjeringen oppregulere gjenlevendetillegget til alderspensjonister på linje med øvrig alderspensjon fra folketrygden.

Merknad 5:

Stortinget ber regjeringen utrede og legge frem forslag om å innføre gjenlevendetillegg i alderspensjonen også for de årskullene som omfattes av de nye opptjeningsreglene.

Pårørendes rettigheter må styrkes

Pårørende står ofte i en svært krevende situasjon der de må kombinere fullt arbeid med omfattende omsorgsoppgaver, og mange opplever å bli sykemeldt for å ivareta sine nærmeste. Vi ber om at det innføres permisjonsrettigheter for pårørende, på linje med ordningene som allerede finnes for foreldre til syke barn. Vi viser til *Anmodningsvedtak 147, 12. desember 2023: «Stortinget ber regjeringa gjennomgå og forbedre regelverket for pårørendes permisjonsmuligheter i arbeidslivet for å sikre*

likestilling og bedre mulighetene til å kombinere arbeid og omsorg uten å pådra seg økonomiske problemer eller falle ut av arbeidslivet.». Regjeringen foreslår i statsbudsjettet å oppheve anmodningsvedtaket uten å foreta seg noe. Vi mener det bryter med Stortingets vedtak, og krever at regelverket faktisk forbedres.

Merknad 6:

Stortinget ber regjeringen innføre samme permisjonsrettigheter til yrkesaktive pårørende som foreldre til syke barn.

Vennlig hilsen
For Pensjonistforbundet

Jan Davidsen
Forbundsleder

Sindre Farstad
Sjeføkonom